

Δόσατε εἰς τοὺς κακούργους πλοῦτον, καὶ τότε τὰ δυστυχῆ ταῦτα πλάσματα ἠθικοποιούνται. Δόσατε εἰς τὰς οἰκογενεῖας πλοῦτον καὶ θέλετε ἔχει οἰκιακὴν ἀγωγήν, νδυστυχῶς οὐδέποτε εἶδομεν. Λάβετε δ' ὑπ' ὄψιν ἡμῶν. Κύριοι, ὅτι οὐδὲν συντελεῖ τοσοῦτον πρὸς τὴν πρόοδον τῆς κοινωνίας, ὅσον ἡ οἰκιακὴ ἀγωγή. Ἐπιμαρτύρομαι δὲ τὴν σύγχρονον ἱστορίαν, λαμβάνων ἐξ αὐτῆς ὡς παράδειγμα τὴν Ἑλλάδα. Ἐνταῦθα βέβαιον ὅτι ἡ κακὴ κατάστασις τῆς πατρίδος ἡμῶν ὀφείλεται κατὰ μέγα μέρος καὶ εἰς τὴν ἑλλειψίν οἰκιακῆς ἀγωγῆς. Ὅμιλῶ δὲ περὶ τοῦ γενικοῦ. Ἀμαθεῖς μετ' ἀμαθῶν συνδιαιτώμενοι, ὑπερδὲ φοβερώτερον, ἀνάγωγοι μετ' ἀναγῶγων συναγελαζόμενοι καὶ παρασάγγαι πολλὰς τῆς τιμιότητος ἀπέχοντες, ἦν οὐδέποτε ἐδιδάχθησαν, οὗτοι δὲ δημόσιοι ἄνθρωποι ἡ ἰδιώται τυγχάνοντες, ἰδοὺ αἷτια μέγιστα τῶν νότων ἡμῶν. Ἀλλὰ τίς ὁ πταίων; Πάντες. Πάντες λοιπὸν ἄς φροντίσωμεν καὶ περὶ τῆς οἰκιακῆς ἀγωγῆς· διότι κατὰ τὸν Σοφοκλέα.

» Ἐν τοῖς γὰρ οἰκείοιςιν ὅστις ἔστ' ἀνὴρ
» χρηστός, φανεῖται κἂν πόλει δίκαιος ὢν.»

Ἡ Πρωσία καὶ ἡ Ἀμερικὴ ἐπιβεβαιώσιν τὴν γνώμην ταύτην. Διότι ἡ οἰκογένεια εἶναι ὁ κάλυξ τῆς πολιτείας, ἀλλ' ὅταν ὁ κάλυξ ᾔναι σαπρὸς, ἡ δὲν γεννᾷται βλαστὸς, ἡ γεννηθεῖς δὲν ἀνθεῖ.

Πῶς θέλετε παιδεῖν, ὅταν στερηθῇ πλούτου; Καὶ ὅμως ἴσως ἡχοῦσιν εἰς τὰ ὦτα ὑμῶν αἱ μωραὶ τινῶν ἀπειθήσεις περὶ συστάσεως καὶ ἄλλων ἐκτὸς τῶν πέντε καίδεκα Γυμνασίων τοῦ Κράτους. Καὶ διὰ τί τοῦτο; Διότι οἱ νομοθετεῖ ἡμῶν, τὴν συντήρησιν τῆς τοπικῆς αὐτῶν ἐπιβρόχης σκοποῦντες, ἀδιαφοροῦσιν, ἂν τὰ ὑπὲρ ταύτης καταδαλλόμενα μέσα, ἐξαντλοῦσι τὴν ὁλότητα τοῦ ἔθνους. Ἡ παιδεία λοιπὸν, Κύριοι, ἀλλὰ ἀληθῆς καὶ οὐχὶ ἐπιπόλαιος, εἶναι θυγάτηρ τοῦ πλούτου· τὰ δὲ πτωχὰ ἔθνη εἰσὶ καὶ ἀπαίδευτα. Ἄς πλουτήσωμεν λοιπὸν καὶ τότε ἔτι μᾶλλον ἄς παιδευθῶμεν, ἄς παιδευθῶμεν ὅμως κυρίως δημοτικῶς. Διότι νὰ μὲν ἡγεύραμεν Γυμνάσια καὶ Πανεπιστήμια καὶ Ἀκαδημίας, ἀλλὰ περὶ τῆς δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως ἀγρὸν ἡγοράσαμεν· ἄς ἐμπνεύσωμεν λοιπὸν δι' αὐτῆς εἰς πάντα ἔρωτα πρὸς τὴν ἠθικὴν καὶ τὴν ἐλευθερίαν, ἵνα καὶ ἰδιώτης ὢν καὶ δημόσιος λειτουργὸς τυγχάνων πρεπόντως διάγῃ. «Ἐφ' ὅσον ὁ λαὸς, λέγει ὁ κ. Σούτσος ἐν τῇ Β' τόμῳ τῆς Πλουτολογίας, «ἐφ' ὅσον ὁ λαὸς ὁ ἀπολαμβάνων καὶ ἐξασκῶν τὸ ὑπερτάτον δικαίωμα τοῦ ἐκλέγειν τοὺς ἀντιπροσώπους αὐτοῦ, διαμένει ἀπαίδευτος καὶ ἀκατέργαστος, ἡ πᾶνδημος ψηφοφορία δὲν θέλει παύσει νὰ θεωρῇται ἀπὸ πολλῶν, οὐχὶ ὡς ἡ ἀκραιφνεστέρη διαδήλωσις τοῦ ἐθνικοῦ φρονήματος, ἀλλ' ὡς τὸ παραγόμενον ἀριθμητικῆς τινος ὑπεροχῆς· ἐνὶ λόγῳ, ὡς δικαίωμα τοῦ ἰσχυροτέρου».

Συμπεραίνω τέλος, Κύριοι, ὅτι ἐκ τῶν συντεινόντων εἰς τὴν ἠθικὴν καὶ ὑλικὴν ἀνάπτυξιν τοῦ λαοῦ τῆς Ἑλλάδος πρέπει σήμερον νὰ ἐφελκύσῃ μᾶλλον τὴν τῶν κυβερνήτων καὶ κυβερνωμένων συντονωτέραν μέριμναν ὁ πλοῦτος καὶ αὕτη εἶναι ἡ πρότασις ἥτις παρακαλῶ καὶ νὰ τεθῇ εἰς ψηφοφορίαν, ὅταν ἐπέλθῃ ὁ ἀρμόδιος καιρὸς. Τώρα πῶς θέλομεν πλουτήσῃ, εἴ-

ναι ἄλλο ζήτημα καὶ ἄς συζητηθῇ ἐν ἄλλῃ περιόδῳ· εἶναι ζήτημα μερικόν.

Εἶπον δὲ καὶ πρότερον καὶ ἠκούσατε, ὅτι αἱ γυνῆται διαιροῦνται εἰς μεγάλα κεφάλαια· αὕξῃσις ὁρίων παιδείας, ἡθικοποίησης κλπ. ἀντὶ τῶν ὁποίων, ἄς προτιμήσωμεν δι' ὅς λόγους ἐξέθηκα νὰ ἀναγράψωμεν τὸν πλοῦτον.

Καί, ἐγὼ μὲν οὕτω πως σκέπτομαι, εἰ δέ τις ἄλλος ἄλλα φρονεῖ, ἄς ἀναβῇ νὰ διδάξῃ ἡμᾶς ἄλλως.

N. A. ΛΕΒΙΔΗΣ.

Ο ΣΤΑΥΡΟΣ ΕΠΙ ΤΩΝ ΧΙΟΝΟΣΚΕΙΩΝ ΟΡΕΩΝ. ΔΙΗΓΗΜΑ ΣΚΑΝΔΙΝΑΥΙΚΟΝ

ὑ π δ

ΤΟΥ ΣΥΓΓΡΑΦΕΩΣ ΤΟΥ «JOHN HALIFAX».

(Συνέχεια. — Ἰδε Φυλλ. ΙΑ΄.)

Ἡ Οὐλρίκη ἀπέστρεψε τότε τὸ πρόσωπον ἀπὸ τοῦ υἱοῦ αὐτῆς.

— «ὦ! εἰς τὸν ὑπερήφανον, εἰς τὸν φιλόδοξον αὐτὸν ἄνθρωπον, εἶχον σκοπὸν νὰ ἐμπιστευθῶ τὴν νεαράν καὶ ἀθῶαν αὐτὴν ψυχὴν, τὴν ὁποίαν, ἀπόψε, ἐδώρῃσιν ὁ Θεὸς εἰς τὴν γῆν; Ὅχι! ὁ υἱὸς τῆς ψυχῆς μου, τὸ ἀντικείμενον τῶν προσευχῶν μου...

Εἶθε ὁ πολυεύσπλαγχνος Θεὸς νὰ σοῦ δώσῃ χρόνους πολλοὺς, διὰ νὰ φωτισθῇ, ἐπὶ τέλους, τὸ πνεῦμά σου ἀπὸ τὸ ἀληθινὸν φῶς! Αὐτὸ δὲ τὸ τέκνον, ὃ παρήγορος μήτηρ, χειρότερα ἀπὸ ἓν ὄρφανόν περιφρονημένον, σὶ παραθέτω εἰς τοὺς πόδας σου μετὰ τῶν τελευταίων προσευχῶν μιᾶς ἀμαρτωλῆς, ἡ ὁποία ἐν ὅσῳ ἔζησεν ἦτον ὅλη ἀφοσιωμένη εἰς τὴν λατρείαν σου. ὦ Παρθέने, δέξου ἀντὶ τοῦ τέκνου τούτου, πρὸς ἀμοιβήν, μίαν δυστυχῆ γυναῖκα, ἡ ὁποία ἐντὸς ὀλίγου θὰ ὑπάγῃ εἰς τοὺς οὐρανοὺς!

Αἱ τελευταῖαι λέξεις τῆς Οὐλρίκης ἀπηγγέλθησαν ἀσθενεῖ τῇ φωνῇ· ἡ δὲ κεφαλὴ τῆς ἐκλινε παρὰ τοὺς πόδας τῆς εἰκόνης· ὁ δὲ υἱὸς, ὅστις, τὴν στιγμὴν ταύτην ἐρρέμβαζεν, οὔτε ἐνόησεν οὔτε ἤκουσέ τι. Αἶρνης ὅμως ἡ Οὐλρίκη ἠγέρθη, καὶ ἐφύναξε φωνῇ ἰσχυρᾷ ἅμα καὶ περιχαρεῖ.

— «ὦ! ἡ δόξα τοῦ τέκνου τούτου ἐπεβεβαιώθη· τὴν βλέπω φανερά, κατὰ τὴν ὥραν ταύτην! Φέρει τὸν σταυρὸν μὲ δόξαν εἰς τὰ χιονοσκεπῆ ὄρη, καὶ ἐμπροσθέν της βαδίζει...

Εἶσαι σὺ, τέκνον τῶν ἐλπίδων μου, τέκνον τῶν μεγάλων μου δυστυχιῶν! Ἀνσγάριε, Ἀνσγάριε μου, εἶσαι σὺ ὁ εὐλογημένος, ὁ ἐκλεκτός τοῦ ὑψίστου!

Τῆς φωνῆς δ' αὐτῆς βαθμηδὸν καὶ κατ' ὀλίγον σθεσθείσης, ἔπεσε γονυκλινῆς παρὰ τοὺς πόδας τοῦ σπηλοῦ τῆς Παρθένου. Ὁ δὲ Ἀνσγάριος ἀνέπηδησε, καὶ ἀνήγειρε τὴν κεφαλὴν τῆς μητρὸς του· ἐξετάζων δὲ τὸ πρόσωπον αὐτῆς ὑπὸ τὴν λάμψιν τοῦ φωτός τοῦ θυσιαστηρίου εἶδεν, ὅτι ἀπέθανεν.

III

Ἀφ' ἡσώμεν νὰ παρέλθωσιν ἔτη τινὰ καὶ ἐπινέλωμεν εἰς τὸν πένθιμον πύργον τοῦ Ἀβεϋράνου.

Εἶναι ἡμέρα ἐορτῆς, διότι ὁ δεσπότης Λόης ὑποδέχεται ξένον τινὰ, ὅστις χωρὶς νὰ ἀναγγεῖλῃ προηγουμένως ἑαυτὸν, ἦλθεν ἵνα αἰτήσῃ μᾶλλον, ἢ παρακαλέσῃ αὐτῶν τὴν ξενίαν, ὑπὸ τοῦ υἱοῦ μόνον καὶ τῆς τροφῆς αὐτοῦ παρακολουθούμενος. Παρὰ τὴν ἀπλότητα τῆς συνοδείας του, ὁ ξένος εἶχε τὸ ἦθος τόσον εὐγενές, ὥστε ὁ ἱππότης οὐδὲ τὸ παράπαν ἐδίστασε νὰ πιστεύσῃ εἰς τοὺς λόγους αὐτοῦ, ὅτε ὠμολόγησεν, ὅτι τὸ γένος του οὐδόλως ἦν κατώτερον ἐκείνου τοῦ δεσπότη τοῦ Ἀβεϋράνου.

— Τις εἶμαι, τί ἐρχομαι νὰ πράξω ἐνταῦθα, θὰ τὸ μάθῃς πρὶν ἀναχωρήσω, εἶπε ξηρῶς ὁ ξένος.

Ἀλλὰ καὶ ὁ ξενίζων αὐτὸν συμμορφούμενος πρὸς τὴν ἱπποτικὴν τῶν ἀρχαίων χρόνων ἐθιμοταξίαν, οὐδ' ἀπήτησε νὰ μάθῃ πλεῖω.

Ὁ γέρον ἐκάθησε παρὰ τὴν τράπεζαν τοῦ ἐστιατορίου, σοφικῶς καὶ ἀκίνητος σχεδὸν, ὡς ἄγαλμα· ὁ δὲ υἱὸς του διετκέδαζεν ἐν τῇ αἰθούσῃ παίζων μετὰ τῆς συζύγου τοῦ ἱππότη καὶ τῶν θεραπαινίδων, αἵτινες ἐθαύμαζον τοὺς ξανθοὺς πλοκάμους τοῦ τέκνου, τὸ ἀφελές τῆς ὠραιότητός του, καὶ τὸ ἐμπιστευτικὸν αὐτοῦ θάρρος. Ὅπου δὲ καὶ ἂν ἐπορεύετο, ἠκολούθει αὐτὸ τὸ ψυχρὸν καὶ ὀξυδερκὲς βλέμμα τῆς τροφῆς, μεγαλοσώμου γυναικὸς, ἀλλοῖα ἐνδεδυμένης, ἥτις ὠμίλει, καίπερ σπηνίως, ἐν γλώσσῃ τῆς ὁποίας ὁ ξηρὸς καὶ ἀλλόκοτος τόνος ἀντήχει κακῶς εἰς τὰ μουσικὰ ὦτα τῶν Προδηγικιανῶν.

Ἀφοῦ δὲ πάντες οἱ τύποι τῆς τῶν χρόνων ἐκείνων ἐθιμοταξίας ἐξεπληρώθησαν ἀκριβῶς, ὁ ξένος ἠγέρθη καὶ ἀπειτάθη πρὸς τὸν ἱππότην Ἀβεϋράνον.

— Ἱππότηα, εἶπε, ἱκανῶς εὐγενὴς ἐδείχθης πρὸς ἐμέ, δέχθητι λοιπὸν τὰς εὐχαριστείας τοῦ

Γαλμάρου, πρώτου Ὑάρλου τῶν Οὐϊκίγκων τοῦ Βορρᾶ.

Ἀμα τῇ ἀπαγγελίᾳ τοῦ ὀνόματος τούτου, τοῦ τρόμου πάλαι ποτὲ τοῦ ἡμίσεως τῆς Εἰρώπης, ὁ ἱππότης ἐκινήθη ἐκπλαγεὶς· φρίκη δὲ τις διέτρεξε δι' ὅλης τῆς αἰθούσης· ὁ δὲ Γαλμάρος ἐνόησε, μειδίαμα δ' ὑπερηφανεῖας ἐζωγραφήθη ἐπὶ τοῦ μετώπου του.

— Ἀνθρωποι τῆς μεσημβρίας, εἶπεν ὁ Ὑάρλος, μὴ φοβείσθε τὸν ἄετὸν, ὅστις εἶναι σήμερον ἐν τῇ φωλεᾷ ὑμῶν· εἶναι γέρον ἀδύνατος, αἱ δὲ τρίχες του ἐλευκάνθησαν ἤδη.

— Καλῶς ἦλθεν ὁ Γαλμάρος, εἶπεν ὁ δεσπότης Ἀβεϋράνος. Οὐδεὶς ἡμῶν ἐφοβήθη μήπως ἴδῃ τοιοῦτον ἄνθρωπον ἐχθρόν. Τότε ὁ Οὐϊκίγκος εἶπεν.

— Ὡρκίεθην νὰ νυμφεύσω τὸν υἱόν μου μετὰ γυναικὸς ἀπὸ τῶν χωρῶν τούτων, ἀλλ' οὐδαμοῦ ἀνεκάλυψα φωλεάν, ὅπου νὰ δυνήθῃ ὁ νεαρὸς ἀετιδεὺς νὰ εὕρῃ σύντροφον. Ἱππότηα Λόη Ἀβεϋράνε, εἶσαι εὐγενὴς καὶ φιλόφρων· ἔχεις πολλὰς ὠραίαις θυγατέρας· δός μοι λοιπὸν μίαν ἐξ αὐτῶν, ὡς μνηστὴν τοῦ υἱοῦ μου.

Ἡ ἀπροσδόκητος αὕτη πρότασις ἐξέπληξε σφόδρα τὸν ἱππότην Ἀβεϋράνον· ἡ δὲ εὐγενὴς σύζυγος του μόλις ἠδυνήθη νὰ κρατήτῃ κραυγὴν, διότι εἰδωλολάτραι ἔτι ὄντες κατ' αὐτοὺς τοὺς χρόνους οἱ Οὐϊκίγκοι ἐνέπνεον τρόμον· ἄλλως τε, καὶ μυρίων παραδόσεων ἀφηγουμένων τὰς θλίψεις καὶ τὰς ταλαιπωρίας, τὰς ὁποίας οἱ τρομεροὶ οὗτοι ἡγεμόνες ἐπροξένουν εἰς τὰς νεάνιδας, ἃς ἀπῆγον.

Ὁ Γαλμάρος παρετήρησε τοὺς παρόντας τρόμους πάντας κατειλημμένους· οἱ δὲ ὀφθαλμοὶ του ἦναιψαν ὑπὸ τῆς ὀργῆς.

— Ὑπάρχει, ἀνέκραξεν ἀπειλητικῶς, ὑπάρχει ἐνταῦθα κόραξ τῆς Γαλλίας ὅστις θὰ τολμήσῃ νὰ ἀποποιήθῃ τὴν συγγένειαν μετὰ τῆς ἰσχυρᾶς γενεᾶς τῶν Γαλμάρων; Τὸ πλοῖον τοῦ Οὐϊκίγκου εἶναι ἠγκυροβολημένον παρὰ τὴν παραλίαν ἐκεῖ κάτω· δύναται δ' ἔτι καὶ σήμερον ὁ ἄετὸς τοῦ Βορρᾶ νὰ ἐπαναλάβῃ τὰς δυνάμεις, καὶ χρησιμοποίησῃ καὶ πάλιν τὰς πτέρυγας του.

Ὁ ἱππότης Ἀβεϋράνος ἀφείλκυσε τότε κατὰ τὸ ἥμισυ τὴν σπάθην, ἀλλὰ πάραυτα ἐνέθηκεν αὐτὴν ἐν τῇ θήκῃ· διότι ἦν λίαν εὐγενὴς ἱππότης, ὥστε δὲν ἐκινδύνευσε νὰ περιπέσῃ εἰς τὸ λάθος τοῦ νὰ φερθῇ ἀτίμως καὶ βιναύτως πρὸς γέροντα ἀοπλὸν ἄμα καὶ ξένον.

— Γαλμάρε, εἶπεν ἀταράχως, ἡ γλῶσσά

σου, μὴ τὸν Θεόν, εἶναι λίαν αὐθάδης· ἀλλ' ὅμως ἐγὼ σοὶ ἀποκρίνομαι εὐγενῶς, καὶ δὲν λησμονῶ ὅτι εἶσαι γέρων πολιοῦρις. Ἰδοὺ αἱ τέσσαρες θυγατέρες μου μεμνηστευμέναι παῖσαι κατὰ τὴν συνήθειαν τῆς πατρίδος ἡμῶν· γνωρίζεις δὲ πόσον ἱερὸς εἶναι ὁ λόγος ἱππότου.

— Καὶ δὲν ὑπάρχει λοιπὸν καὶ ἄλλη θυγάτηρ ἐκ τῆς γενεᾶς τοῦ Ἀβεϋράνου; ἠρώτησεν ὁ Γαλμάρος.

Ὁ ἱππότης Λόης ἦν ἔτοιμος νὰ ἀπαντήσῃ, ὅτε ἀπὸ τοῦ ἄκρου τῆς τραπέζης, ὅπου τὰ φαγητὰ οὔτε σπουδαῖα, οὔτε ἱκανὰ ἦσαν, ὅπως ἐν τῷ ἐτέρῳ, ἀνθρωπὸς τις, μοναχικὴν ἐσθῆτα ἐνδεδυμένος, ἠγέρθη προσελθὼν τοῖς ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ σπινθηριζοῦντας ἐπὶ τοῦ ἱππότου Ἀβεϋράνου, ὡς ἂν ἤθελε νὰ ἀναγκάσῃ αὐτὸν νὰ εἴπῃ τὴν ἀλήθειαν, εἰς ὅσον δεινὴν καὶ ἂν εὐρίσκετο θέσιν.

— Ἐγὼ ἔτι μίαν θυγατέρα, ἀπεκρίθη ὁ Λόης, περιφρονημένον τι φυτὸν, ἀλλ' αὐτὴ, Γαλμάρε, εἶναι ἀφιερωμένη εἰς τὴν Ἐκκλησίαν· εἶτα ἀποταθεὶς πρὸς τὸν μοναχὸν, εἶπεν.

— Διὰ τί μὲ βλέπεις οὕτω παραδόξως, Ἀνσγάριε; ἡ Οὐλρίκη — ὁ Οὐρανὸς παρέλαβε τὴν ψυχὴν τῆς· λέγων δὲ ταῦτα ἐποίησε τὸ σημεῖον τοῦ σταυροῦ — ἡ μήτηρ σου Οὐλρίκη, Ἀνσγάριε, νομίζω ὅτι μὲ παρατηρεῖ, ὅταν ῥίπτῃς τοὺς ὀφθαλμοὺς σου ἐπ' ἐμοῦ.

— Ἀληθῶς; ἠρώτησε ταπεινῇ τῇ φωνῇ ὁ μοναχός. ὦ! τότε, αὐθέντα Λόη Ἀβεϋράνε, ἀκολουθήσαν τὰς συμβουλὰς μου, διότι ἡ μήτηρ μου αὐτὴ σοὶ ὁμιλεῖ διὰ τοῦ στόματός μου· ἡ αἴτησις τοῦ ξένου τούτου, σοὶ λέγει, θὰ πραγματοποιήσῃ τὴν θεῖαν βούλησιν, μὴ ἀνθίστασαι λοιπὸν παντάπασιν, ἀλλὰ δὸς εἰς τὸν Οὐϊκίγκον τὴν μικρὰν Ἑρμελίνδην.

Γέλως σαρδόνιος τῶν χειλέων τοῦ ἱππότου ἐξελθὼν, ἀντήχησε τότε ἐν τῇ αἰθούσῃ· ἀνεμίμνησκε δὲ τὸν γέλωτα ἐκείνον μεθ' οὗ πάλαι ποτὲ ὑπεδέχθη ἐν τῷ θαλάμῳ τοῦ πυργίσκου τὴν γέννησιν τῆς πέμπτης ταύτης θυγατρὸς.

— ὦ Θεέ μου, εἶπε προσπαθὼν ἵνα μὴ οἱ λόγοι αὐτοῦ προεβάλωσι τὸν ξένον, εἶμαι καταδικασμένος λοιπὸν νὰ παρασύρωμαι πάντοτε ὑπὸ τῶν προφητειῶν τῆς γράϊας γυναικὸς; Ἐγὼ ἐνόμιζον, σεβάσμιε πάτερ, ὅτι αἱ συμβουλαὶ σου μόναι κατέπεισαν τὴν Ἑρμελίνδην νὰ γείνη μοναχή, νῦν δὲ μοὶ φαίνεται, μὴ τὸν Θεόν, παρὰ δόξον, διὰ τί θέλεις νὰ δώσω αὐτὴν σύζυγον εἰς τὸν ἀπόγονον μιᾶς ἀρκτοῦ τοῦ Βορρά!

Ὁ Ἀνσγάριος ἀπηξίωσε μὲν νὰ ἀποκριθῇ εἰς τοὺς περιφρονητικοὺς αὐτοὺς λόγους, ἀλλ' ὅμως τὸ ἀγέρωχον αὐτοῦ βλέμμα ἐρρίφθη ἐπὶ τοῦ ἱππότου Ἀβεϋράνου· πάλιν δ' ὁ τολμηρὸς ἱππότης ἐγένετο ταπεινὸς καὶ ἥπιος ὥσει ἡ ψυχὴ τῆς Οὐλρίκης ἐπέπτη ἐπὶ τοῦ υἱοῦ τῆς, ὅπως ἐπιβάλλῃ τὴν θέλησιν αὐτῆς τῷ αὐστηρῷ βαρύνῳ.

— Παράδοξον, τῇ ἀλήθειᾳ, εἶπεν ὁ Λόης, διάκονος τῆς ἀγίας ἐκκλησίας νὰ προτείνῃ νὰ διαφρήζωμεν θρησκευτικὸν δεσμὸν, καὶ νὰ ἀπομακρύνωμεν ἐν τέκνον ἀπὸ τοῦ ναοῦ τῆς Παρθένου! ἀλλ' ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ μὴ περπέσω εἰς ἐν τόσῳ μέγα ἀμάρτημα. Ἦθελε δ' εἶπῃ τις, ὅτι ὁ ὀξυδερκής τοῦ Ἀνσγαρίου ὀφθαλμὸς εἰσέδυσσε μέχρι τοῦ βάθους τῆς καρδίας τοῦ ἱππότου καὶ δεῖδεν ἀπάσας αὐτοῦ τὰς ὑπεκφυγὰς πρὸ τῶν ἀγερώχων δ' αὐτῶν βλεμμάτων τοῦ μοναχοῦ, ὁ ἱππότης Λόης ἠρυθρίασεν ἐνεκὲν ὀργῆς ἅμα καὶ αἰδοῦς.

— Ἰσαθέλλα, ἐψιθύρισε, διάταξον τὰς θεραπαινίδας σου νὰ προσκαλέσῃσι τὴν νεωτάτην τῶν θυγατέρων σου.

Ἡ γυνὴ τοῦ Ἀβεϋράνου, πρᾶεῖα καὶ δειλὴ, οὐδέποτε παρήκουσε τὸν σύζυγον αὐτῆς· ἤδη δὲ βλέμμα μόνον ἐκπεπληγμένον ἐρρίψεν ἐπ' αὐτοῦ καὶ ἀμέσως ἔσπευσε νὰ ἐκτελέσῃ τὴν ἐντολήν, τὴν ὑποῖαν τῇ ἐνεπιστεύθη.

Ἡ Ἑρμελίνδην ἤχθη τρέμουσα καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχουσα πλήρεις δακρύων· τόσῳ δ' ἦν ἐντρομος, ὥστε οὔτε κἂν ἠδυνήθη νὰ σκεφθῇ περὶ ἀντιστάσεως. Παρίστα τὴν θλιβεράν εἰκόνα τέκνου ἐγκαταλελειμμένου, καὶ ὅτε ἐκ τύχης βλέμμα καλοκάγαθίας καὶ ἀγάπης ἐπιπτεν ἐπ' αὐτῆς, τὸ δυστυχὲς πλάσμα συνεισισμένον εἰς τὴν ἐρημίαν ἐφαίνετο σχεδὸν περίτρομον. Ἡ ἐρημία καὶ ἡ περιφρόνησις ἐν ἧ πάσα ἡ παιδικὴ αὐτῆς ἡλικία παρήλθε, κατέλιπον ἐπὶ τῆς ζωῆς τοῦ δυστυχοῦς τέκνου ἵχνη βαθείας μελαγχολίας. Ἀντὶ δὲ νὰ ἀπολαύσῃ τὸ νεαρὸν φυτὸν τῶν ἐρωτικῶν θωπειῶν τῶν γονέων, ἀπερρίφθη ξηρὸν, ἄχρουν καὶ ἄγριον εἰς τὴν ἐρημίαν· οἱ φαιδροὶ γέλωτες τῆς παιδικῆς ἡλικίας ἦσαν αὐτῷ ἄγνωστοι, ἡ θλιβερά ἐκφρασις τοῦ προσώπου τῆς διέφερεν ὅλως τῆς φαιδρᾶς τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς θεάς. Ἔστη ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ τῆς θύρας ἡμιεκκρυμμένη ὑπὸ τὴν ἐσθῆτα τῶν θεραπαινίδων τινός· ἔχουσα δὲ κεκαλυμμένον τὸ πρόσωπον διὰ τῶν ἰσχνῶν τῆς χειρῶν ἐβλεπε περίτρομος πάντα τὰ περὶ αὐτήν. Πρῶτον τὸ ψυχρὸν βλέμμα τῆς γυναικὸς τοῦ Βορρά ἐρρίφθη ἐπ' αὐτῆς.

— Μὰ τὸν Ὀδίνον! ἐφιθύρυσεν ἐν τῇ πατρίῳ γλώσση, ὅποσον εὐτελεῖς θυσίας προσφέρουσιν οἱ χριστιανοὶ εἰς τοὺς θεοὺς των!

Τὶ λέγεις, Οὐλβία; ἠρώτησεν αὐτὴν ἀποτόμως ὁ Οὐκίγκος.

— Τίποτε, αὐθέντα, ἀπεκρίθη ταπεινῶς· λέγω μόνον ὅτι εὐρέθη, ἐπὶ τέλους, σὺζυγος διὰ τὸν Ὀλαφ σου!

Ὁ εὐγενὴς νεανίσκος, τοῦ ὁποίου τὰ ἀφελές, τὸ γενναῖον καὶ ἀπτόητον πνεῦμα κατεφαίνοντο ἤδη, ἐρρίφθη πρὸς τὴν Ἑρμελίνδην, καὶ τὸν λαιμὸν αὐτῆς διὰ τῶν βραχιόνων τοῦ περιβαλὼν ἀπέμασσε τὰ δάκρυά της, καὶ ἐνεθάρρυνεν αὐτὴν διὰ τῶν παιδικῶν του θωπειῶν.

Ἡ δὲ νεάνις οὐδὲ λέξιν μὲν τῆς γλώσσης τοῦ Βορρά ἐνόει, ἀλλ' ἡ φωνὴ τὴν ὁποίαν ἤκουσεν, ἦτο ἀρμονικὴ καὶ θωπευτικὴ. Παρετῆρει λοιπὸν ὅλως ἐκπεπληγμένη τὸ νεαρὸν καὶ ὠραῖον πρόσωτον τὸ κεκλιμένον ἐπ' αὐτῆς. Θωπεύουσα δὲ διὰ τῶν δακτύλων τὴν πυκνὴν καὶ ξανθὴν τοῦ Ὀλαφ κόμην, καὶ πρὸς τινὰ τῶν μελάνων αὐτῆς βοστρύχων παρομοιοῦσα αὐτὴν, ἤρξατο γελῶσα. Εἶτα αἰσθανομένη ἑαυτὴν, ἀσφαλῆ περιεπτύχθη καὶ ἠεπάσθη τὸν μικρὸν ἐραστήν. Ὁ δ' Ὀλαφ γαυριῶν ἐπὶ τῇ ἐπιτυχίᾳ ἔλαβε τὴν χεῖρα τῆς μικρᾶς κόρης, καὶ περιῆλθε μετ' αὐτῆς τὴν αἰθουσαν ἐν μέσῳ τῶν μειδιημάτων καὶ τῶν περιφρονητικῶν τῆς ὁμηγύρευς λόγων.

Ὅταν τὰ δύο παιδία ἐπλησίασαν τῷ δεσπότῃ Ἀβεϋράνω, ἡ Ἑρμελίνδην ὠπισθοδρόμησε, καὶ ἐκλινε κλαίουσα εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ νεαροῦ αὐτῆς προστάτου. Ὁ ἱππότης Λόης ἦν γνωστὸς ἐπὶ τῇ ὑπεροφίᾳ μᾶλλον καὶ τῷ σκληρῷ τοῦ χαρακτῆρος, ἢ ἐπὶ τῇ πατρικῇ αὐτοῦ φιλοστοργίᾳ. Ἡ φρίκη δ' ἦν ἐνέπνεε τῷ τέκνῳ, αὐτὴ καὶ μόνη ἤρκει νὰ καταδείξῃ τὴν σκληρότητα αὐτοῦ.

Τεθορυβημένος λοιπὸν καὶ ἐν δεινῇ θέσει ὢν, ἐστύρωσε τὰς χεῖρας καὶ προσεπάθητε νὰ ὑποκρύψῃ, ὡς οἶόν τε, τὴν ὀργὴν τοῦ ὑπὸ φιλόφροντι ἦθος· πλὴν ἀλλ' ὁμως ἡ φωνὴ αὐτοῦ, ἀγνοῶ ὁποίαν ἐδήλου ἀγανάκτησιν, ὅταν ἀπετάθη πρὸς τὸν ξένον.

— Ὑάρλε Ὑαλμάρε, ἰδοὺ καὶ ἡ νεωτάτη τῶν θυγατέρων μου ἡ ὁποία καταισχύνει τὴν γενεάν της παρουσιαζομένη ἐνταῦθα οὕτω μικροπρεπῶς. Εἴτε ὁ Θεός, εἴτε σὺ λάβῃς αὐτὴν ὀλίγον μοὶ μέλει! εἴτε οὕτως εἴτε ἄλλως θὰ εἶμαι ἀπηλλαγμένος τοῦ ὀχληροῦ αὐτοῦ πλάσματος.

Ἐν τούτοις ὁ ἄνθρωπος τοῦ Βορρά παρετῆρει τὴν ἀδύνατον καὶ ἔντρομον κόρην, ἥτις ἐξηκολούθει περιβάλλουσα τὸν Ὀλαφ διὰ τῶν μικρῶν της βραχιόνων. Ἴσως ἡ ἀγάπη τοῦ υἱοῦ τοῦ πρὸς τὴν Ἑρμελίνδην ἐνέπνευσεν οἶκτον τῷ Οὐκίγκῳ. Ἴσως ἡ ἱκετευτικὴ καὶ θλιβερὰ ἔκφρασις τοῦ τέκνου ὑπέμνησεν αὐτῷ ἑτέρους ὀφθαλμούς, οἵτινες ἐθρήνησαν πάλαι ποτὲ τὰς πικρίας ζωῆς ἀτερπούς. Ὅποταν ὁ Ὑάρλος παρετῆρει τὴν Ἑρμελίνδην, πάντοτε διέλαμπεν ἐπὶ τοῦ προσώπου του στοργή τις πρὸς αὐτήν. Ἡ δὲ παῖς ἐνόησε τοῦτο, καὶ δὲν ἔτρεμε πλέον, ὅταν ἤγχεον αὐτὴν παρὰ τοὺς πόδας τοῦ πατρός.

Ὁ Ὑαλμάρος, ἀμφιρρέπων ἔτι, ἀπετάθη πρὸς τὴν τροφόν, ἥτις ἐκάθητο ὀπισθεν τοῦ θεωροῦσα πάσας τὰς κινήσεις τοῦ Ὀλαφ.

(Ἔπεται συνέχεια).

ΘΕΑΤΡΟΝ ΑΘΗΝΩΝ.

Ὑποσχεθέντες ἐν τῷ τελευταίῳ ἡμῶν φύλλῳ νὰ πραγματευθῶμεν ἐκτενῶς περὶ τοῦ παρ' ἡμῖν θεάτρου, ἐκπληροῦμεν σήμερον τὴν ὑπόσχασίν μας.

Πολλοὶ πρὸ ἡμερῶν ἐπραγματεύθησαν ὑπὸ γενικὴν ἐποψιν τὰς ἐκ τῆς σκηνῆς ποριζομένας ὠφελείας. Εἶναι ἀλήθεια ἀναμφίλεκτος ὅτι τὸ θέατρον καλῶς διευθυνόμενον καθίσταται ἠθικὸν τῆς κοινωνίας ἐκπαιδευτήριον, μείζονας ἐπιφέρει καρποὺς ἢ τὰ διάφορα διδασκαλεῖα, καθόσον εἰς ταῦτα μὲν φοιτῶσιν ἀνήλικες παῖδες, εἰς ἐκεῖνο δὲ, μορφωμένοι νόες, ἀντιλαμβάνόμενοι ἐμβριθῶς τῆς ἀπὸ τῆς σκηνῆς διδασκαλίας. Ἀλλ' ἐξετάζοντες ὑπὸ μερικωτέραν ἐποψιν τὸ ζήτημα καθόσον ἀφορᾷ τὸ ἡμέτερον ἔθνος ἰδίως, λέγομεν ἀδιστακτικῶς ὅτι πλεῖστα καὶ μεγάλα ὠφέλη δύναται νὰ ἐκφέρῃ παρ' ἡμῖν ἡ σκηνή. Τὸ δράμα παρίστησι τὴν κοινωνίαν ὁποία τις ὤφειλεν εἶναι στηλητεῦον τὴν κακίαν καὶ ἐξαῖρον τὴν ἀρετὴν, ὁ δὲ τοῦ δράματος ἀκροώμενος λαὸς διαπλάσσει ὡς ὑπὸ ἐκμαγείου ἐπὶ τὰ βελτίῳ τὸν χαρακτῆρα αὐτοῦ. Ὅπως ὁμως λυσιτελέστερον ἐπιτευχθῇ ὁ ἀγαθὸς τοῦ δράματος σκοπός, εἶναι ἀνάγκη καταβολῆς μεγίστων θυσιῶν ἐκ μέρους τῶν διευθυνόντων τὴν σκηνὴν καὶ τῶν δρώντων ἐν αὐτῇ προσώπων. Ἡ ἐπιμελὴς τῶν παριστανομένων ὑποθέσεων ἐκλογὴ καὶ ἐπιτυχὴς ἐκτέλε-